

Christina Egelunds tale ved konferencen om Danmarks i europæisk forsknings- og innovationspolitik

Taler

Christina Egelund
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

19. april 2024

1 Først og fremmest vil jeg gerne sige mange tak for invitationen til at drøfte europæisk forskning og innovation med jer i dag.

Jeg er glad for, at vi kan samles og diskutere noget rigtig, rigtig vigtigt.

5

Og så endda i et år, hvor vi kan fejre, at rammeprogrammet fylder 40 år.

Rammeprogrammet, der vel kan betegnes som lidt af en kronjuvel i EU-samarbejdet – og en af EU's helt store succeser.

10

Men, selvom der er sket virkelig meget de sidste fire årtier, ser de næste fire årtier ikke ud til at blive mindre spændende.

Udviklingen i verden gør, at vi har brug for forskning og innovation mere end i
15 mange, mange år.

Og vi har brug for EU mere end i mange, mange år.

Når de kombineres, kan vi styrke begge dele.

20

En ny geopolitisk virkelighed

25

I Danmark er vi i stigende grad positivt indstillede overfor EU – og heldigvis for det.

30 Det er blandt andet afspejlet i den europapolitiske aftale, som blev indgået i december sidste år mellem regeringen og en lang række af Folketingets partier.

Jeg ser det som en tydelig anerkendelse af, at de udfordringer, vi står overfor som samfund, kan ikke løses bag de nationale mure.

35

Det gælder klima, biodiversitet, sikkerhed, forsvar, migration og en lang række andre vigtige politiske områder, som alle har betydning for borgere på tværs af medlemsstaterne.

40 Udfordringer som forskning og innovation skal hjælpe med at løse.

Jeg ser også aftalen som en velvillighed mod EU som sådan. Særligt set i lyset af den brydningstid, vi befinder os i. En tid, hvor verdensordenen rykker på sig.

45 Det ser vi med Ruslands uhyggelige krig i Ukraine. Vi ser det i en offensiv kinesiske udenrigspolitik i Afrika.

Og vi skæver afventende mod den anden side af Atlanten, hvor et vigtigt valg venter til november.

50

Omfanget og konsekvenserne af den nye verdensorden kender vi selvfølgelig ikke til fulde endnu.

55 Men hvis vi skal finde løsninger på fremtidens udfordringer i den nye geopolitiske virkelighed, skal vi som land slå kræfterne sammen med ligesindede.

Vi skal arbejde for et EU, som i højere grad evner at stå på egne ben. Og for et EU, der prioriter forskning og innovation.

60

Det danske formandskab

65 I 2025 overtager Danmark formandskabet for EU's ministerråd.

Det er vi mange, der ser frem til med spænding og forbereder os på.

70 Sidst Danmark havde formandskabet var i 2012, hvor verden på mange måder så noget anderledes ud.

Det er en kæmpe mulighed for dansk forskning- og innovationspolitik, at det os, som sidder for bordenden, når det nye rammeprogram ser ud til at skulle
75 forhandles.

Det skaber et rum, hvor vi kan udfolde danske interesser på den helt store politiske scene, og hvor vi også kan sætte fokus på europæisk forskning set i globalt perspektiv.

80 Derfor har Danmark også som det første land et positionspapir om det næste rammeprogram klar.

Det betyder, at vi allerede på nuværende tidspunkt har en ret god idé om, hvad
85 vi ønsker at prioritere, når forhandlingerne går i gang.

Det vil jeg gerne folde en lille smule ud.

90

Excellence-princippet

Det er helt afgørende, at det er de bedste og dygtigste forskere, der modtager
95 bevillinger til nye forskningsprojekter i EU. Det er det helt grundlæggende princip.

Forskning og innovation skal altså være konkurrenceudsat.

100 Derfor ønsker regeringen fortsat at prioritere princippet om excellence.

Det er ikke tiden til at gå på kompromis med kvalitetsniveauet, hvis Europa skal kunne konkurrere på globalt plan.

105 Samtidig kan vi ikke have et Europa, der brækker over på midten – særligt ikke i

denne tid, hvor videnskabens væsen er under pres.

110 Fake news og påvirkningskampagner truer vores demokratiske værdier og sammenhængskraften i vores samfund.

Det kan undergrave tilliden mellem medlemsstaterne og få store konsekvenser for, hvem der tør tro på EU-projektet fremadrettet.

115 Derfor har saglighed og viden aldrig været mere vigtigt, hvis vi skal skabe et stærkere og mere robust EU. For videnskaben er det fælles grundlag, som vi skal turde stole på, når tingene ser svære ud.

120 Når mistro, frygt og konspirationsteorier truer med at splitte os ad, skal vi bruge videnskaben til at træde hinanden nærmere.

Hvis vi skal lykkes med at styrke EU på tværs, er det er klart, at vi er nødt til at få de medlemsstater med mindre stærke forskningstraditioner med på vognen. Men det skal ske uden at vi udvander det grundlæggende princip om excellence.

125 De nuværende tiltag i rammeprogrammet, som omhandler den problemstilling, har vist sig ikke at være stærke nok.

130 Så vi vil arbejde, for at tilgangen gentænkes, men uden at det går ud over kvaliteten af vores forskning og innovation.

Og i sidste ende er det selvfølgelig hver medlemsstats ansvar at sikre sunde og velfinansierede nationale økosystemer, hvis forskere kan konkurrere på lige vilkår med andre forskere på EU-niveau.

135

Vækstlag

140

Vi ønsker også at styrke det Europæiske Forskningsråd og Marie Skłodowska-Curie aktionerne.

Det Europæiske Forskningsråd er en af grundene til, at EU er eftertragtet blandt

forskere. Og Marie Skłodowska Curie aktionerne er en motor for vores fælles vækstlag af forskere, som har potentialet til at lave videnskabelige nybrud.

150 Talentudvikling og karrieremuligheder i EU har stor betydning for, at vi kan udvikle vores egne forskningsmiljøer på tværs af medlemsstaterne, og så tror jeg også, at det er helt afgørende, at vi som kontinent evner at tiltrække nogle af de dygtigste forskere fra andre dele af verden.

155

EU skal stå på egne ben

160 Hvis EU evne i meget højere grad at stå på egne ben i fremtiden, så skal vi arbejde mod åben strategisk autonomi.

En del af den proces er at sikre uafhængighed, og at vi kan være selvforsynende inden for en række afgørende teknologier og produkter.

165 Det nytter simpelthen ikke noget, at vi i EU risikerer at stå uden computere, el-biler eller vindmøller, fordi vi for eksempel ikke har adgang til mikrochips.

170 Eller at vores data bringes i fare, fordi vores digitale sikkerhed ikke kan følge med. Hvordan vi prioriterer forskning og innovation i EU kommer til at have enorm indflydelse på, hvordan og hvornår vi kan opnå en højere grad af autonomi.

175 Og hvordan EU vil placere sig i den nye verdensorden. Det skal vi huske på, når vi skal til forhandlingsbordet.

Den kommende tid vil få afgørende betydning for fremtidens EU. Der skal sættes et nyt hold til at lede unionen. Og vi skal ruste os mod de kendte og ukendte udfordringer, der venter forude.

180 Vi står nu – og i den kommende tid – i en position, hvor vi i Danmark har mulighed for at præge udviklingen.

Den mulighed skal vi gribe! Og det håber og tror jeg, at I også vil bidrage til. Det

185 tænker jeg, at jeres fremmøde her i dag vidner om.

Det fremtidige samarbejde bliver også afgørende for at vi, når vi står i spidsen for at lede forhandlingerne for det nye rammeprogram, står så stærkt som muligt.

190

Mange tak for ordet!

Kilde

ufm.dk

195

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Moderaterne, Politisk tale

200

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christina-egelunds-tale-ved-konferencen-om-danmarks-i-europaeisk-forsknings-og-innovationspolitik>

205

210

215

220